

Lokalny Program Rewitalizacji

miejsowości

Baćkowice



Kielce – Baćkowice 2008



Grupa Doradcza
Euro-Janosik

GRUPA DORADCZA „EURO-JANOSIK” w Kielcach

ul. Targowa 18, p. 14 19, 25-520 Kielce

Wykonał: mgr Adam Dąbek

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp	4
I. Zakres pojęciowy rewitalizacji.	5
II. Położenie gminy.	7
III. Charakterystyka obecnej sytuacji w gminie.	9
1. Zagospodarowanie przestrzenne	9
<u>Własność gruntów i budynków</u>	10
<u>Kontekst historyczny</u>	11
<u>Zabytki</u>	13
<u>Opis stanu istniejącego na terenie rewitalizowanym</u>	14
<u>Infrastruktura</u>	15
<u>Woda</u>	15
<u>Kanalizacja</u>	15
<u>Energetyka</u>	16
<u>Drogi</u>	16
<u>Uwarunkowania ochrony środowiska</u>	16
<u>Identyfikacja problemów</u>	17
2. Sfera gospodarcza	18
<u>Gospodarka</u>	18
<u>Rolnictwo</u>	19
<u>Gospodarstwa domowe</u>	20
<u>Rynek pracy – Bezrobocie</u>	22
<u>Mieszkalnictwo</u>	23
<u>Identyfikacja problemów</u>	24
3. Sfera społeczna	25
a) struktura demograficzna	25
a) struktura społeczna	27
<u>Organizacje pozarządowe w gminie</u>	27
<u>Oświata i wychowanie</u>	27
<u>Opieka zdrowotna i opieka społeczna</u>	29
IV. Analiza SWOT.	30
V. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno - gospodarczego miejscowości i regionu.	32
VI. Założenia programu rewitalizacji.	34
<u>Zasieg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic)</u>	35
<u>Podokresy programowania: 2007-2013 i lata następne.</u>	
<u>Podział na projekty i zadania inwestycyjne.</u>	40

<u>Kryteria wyboru pilotażu i kolejność realizacji.</u>	41
<u>Oczekiwane wskaźniki osiągnięć.</u>	41
VII. Planowane działania w latach 2008-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.	42
VIII. Wytyczne w zakresie mieszkalnictwa	43
IX. Plan finansowy realizacji rewitalizacji na lata 2008-2013 (obligatoryjnie) i na lata następne (fakultatywnie).	45
X. System wdrażania	46
<u>Wybór prawnej formy zarządzającego programem</u>	46
<u>Aktualizacja LPR</u>	47
XI. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	48
<u>System monitorowania programu rewitalizacji.</u>	48
<u>Sposoby oceny programu rewitalizacji.</u>	49
<u>Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi</u>	49
<u>Promocja</u>	50
XII. Konsultacje społeczne i współpraca partnerska w ramach programu rewitalizacji	51

Wstęp

Poprzez **rewitalizację** rozumie się kompleksowy, skoordynowany, wieloletni proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, prowadzony na obszarze zdegradowanym. Jest on inicjowany przez jednostkę samorządu terytorialnego, w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, w szczególności poprzez nadanie mu **nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju**, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne. Jej celem jest także zachowanie walorów historycznych (w tym głównie urbanistycznych i architektonicznych), podkreślenie ich unikatowej specyfiki, co może zwiększyć ich atrakcyjność turystyczną, a tym samym przyczynić się do wzrostu szans rozwojowych.

O powodzeniu zadań rewitalizacyjnych decyduje w dużym stopniu skumulowanie działań inwestycyjnych na danym obszarze, co przyczynia się do osiągnięcia odpowiedniej skali przeobrażeń. Punktem odniesienia dla planowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinien być przede wszystkim kontekst społeczny.

Dokumentem niezbędnym do ubiegania się o środki RPO Województwa Świętokrzyskiego 2007-2013 na rewitalizację jest **Lokalny Program Rewitalizacji (LPR)**.

Niniejszy dokument – tj. **Lokalny Program Rewitalizacji miejscowości Baćkowice na l. 2008-2020** – został przyjęty przez Radę Gminy Baćkowice i będzie koordynowany przez władze samorządowe tej gminy. Jest to wieloletni program mający na celu rewitalizację obszaru stanowiącego centrum gminy Baćkowice, realizowany zgodnie ze strategią rozwoju województwa świętokrzyskiego oraz komplementarny z narodowymi oraz lokalnymi dokumentami strategicznymi.

Dokument ten składa się części z diagnostycznej, opisującej w skwantyfikowany sposób, stan istniejący na planowanym do rewitalizacji terenie miejscowości Baćkowice oraz z części planistycznej, w której przedstawiono i opisano cele i zadania rewitalizacji oraz opisano kwestie wdrożeniowe, monitoringu i aktualizacji.

Dokument zamykają wyniki konsultacji społecznych, które były podstawą przy konstrukcji planu rewitalizacyjnego dla Baćkowic.

I. Zakres pojęciowy rewitalizacji.

By uniknąć błędów w rozumieniu pojęć, które w powszechnym użyciu niestety dość często są mylone i na przykład nie „rewitalizować kamienicy”, należy zacząć od definicji pojęć związanych z rewitalizacją.

Pojęcia podstawowe:

- **lokalny program rewitalizacji (LPR)** – to zatwierdzony uchwałą rady miasta lub gminy, wieloletni program, przyjęty i koordynowany przez jednostkę samorządu terytorialnego, mający na celu rewitalizację określonego obszaru zdegradowanego lub obszarów zdegradowanych, realizowany zgodnie z określonym harmonogramem czasowym i finansowany z określonych źródeł;
- **obszar objęty programem rewitalizacji** – oznacza obszar, dla którego opracowano i wdraża się program rewitalizacji
- **projekt rewitalizacyjny / działanie rewitalizacyjne** – przedsięwzięcie, które jest częścią programu rewitalizacji, w ramach, którego realizowane są zadania inwestycyjne, społeczne lub ekonomiczne.

Definicje (pojęcia):

- **remont** – tj. przywrócenie takiego stanu (np. budynku), jaki istniał na początku poprzedniego cyklu jego eksploatacji;
- **modernizacja** – tj. remonty uzupełnione o wprowadzanie nowych, lepszych, sprawniejszych lub nawet dodatkowych, podnoszących komfort, elementów wyposażenia;
- **rewaloryzacja** – tj. przywrócenie wartości, czyli remont lub modernizacja obiektów o szczególnej wartości zabytkowej; rewaloryzacja wymaga dodatkowych prac badawczych i realizacyjnych mających na celu wyeksponowanie wartości zabytkowych lub kulturowych budynków, czy zespołów architektonicznych;
- **rehabilitacja** – tj. oznacza "przywrócenie do sprawności", usunięcie defektów na terenie jeszcze funkcjonującym, usunięcie pewnych dysfunkcji nie

zmieniających jednak pierwotnie wskazanych funkcji terenu (zrehabilitowany teren przemysłowy pozostaje nadal terenem przemysłowym);

- **rewitalizacja** – tj. w dosłownym znaczeniu "przywrócenie do życia", rewitalizacja obejmuje swym zakresem wszystkie powyższe terminy odnoszące się do kompleksowych akcji podejmowanych w obszarach miasta/miejscowości, szczególnie starych dzielnicach zdegradowanych pod każdym względem (tj. przestrzennym, estetycznym, infrastrukturalnym, komunikacyjnym, gospodarczym, społecznym, funkcjonalnym); rewitalizacja wiąże działania remontowe, modernizacyjne, rewaloryzacyjne i rehabilitacyjne z działaniami zmierzającymi do ożywienia gospodarczego i społecznego.

Źródło: A, Rewitalizacja. Rehabilitacja. Restrukturyzacja. Odnowa miast, [Red.] Ziobrowski Z., Ptaszycka-Jackowska D., Rębowska A., Geissler IGPIK, Kraków 2000

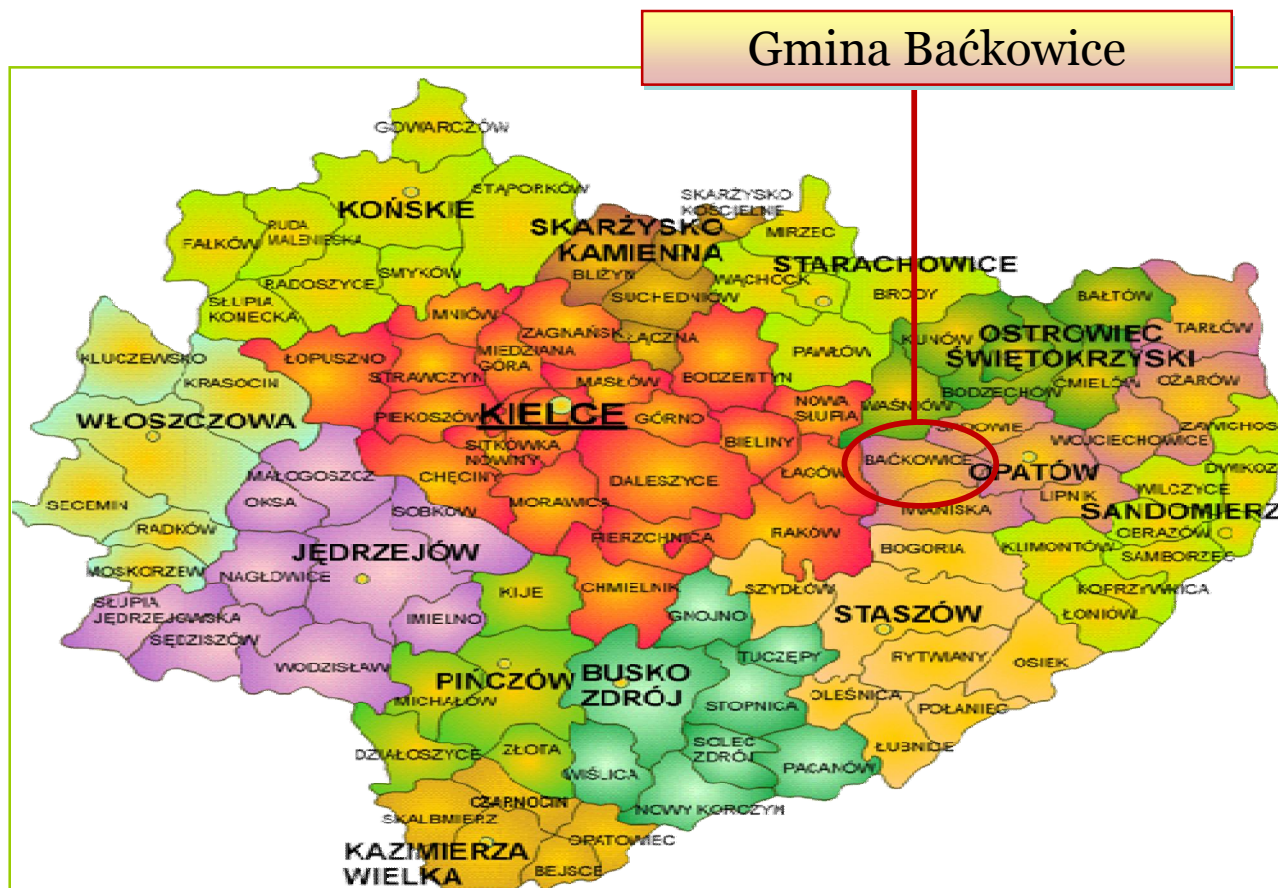
Pierwszym działaniem w procesie rewitalizacji jest wyznaczenie rewitalizacyjnych **stref działań** i określenie **kierunków odnowy**.

Strefy takie mogą mieć strukturę ciągłą lub wielkoobszarową z wyodrębnionymi **podstrefami** i podporządkowanymi im obszarami.

Kolejny element to wskazanie operacji (**działań, zadań**), które mogą być przeprowadzone w różnym czasie i na różną skalę, zależnie od wysokości środków finansowych pozostających w dyspozycji operatora działań rewitalizacyjnych, przyjętych rozwiązań prawnych i organizacyjnych.

II. Położenie gminy.

Przedmiotem projektu będzie rewitalizacja miejscowości Baćkowie, stanowiącej centrum gminy Baćkowie.



Gmina Baćkowie położona jest w środkowo - wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Razem z ośmioma innymi gminami tworzy powiat opatowski. Terytorium gminy przecina ruchliwa trasa samochodowa Piotrków Tryb. – Kielce - Kraśnik.

Teren gminy Baćkowie rozpościera się wzdłuż Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego, skąd wiodą szlaki turystyczne łączące Góry Świętokrzyskie z Wyżyną Sandomierską. Położenie gminy na południowo-wschodnich skłonach Gór Świętokrzyskich, gdzie spadki terenu dochodzą do 20% czynią ją wyjątkowo malowniczą z licznymi dolinami i wąwozami.

Podłoże gminy Baćkowie to głównie less, piaski pylaste całkowite i niecałkowite, pyły wodnego pochodzenia, gliny zwałowe i rędziny dewońskie. Dodatkowo gleby brunatne dzięki swoim właściwościom fizyczno-chemicznym i pojemności wodnej zapewniają rolnikom dobre zbiory. Na obrzeżach gleb brunatnych niewielkie

powierzchnie zajmują gleby bielcowe. Występują tu również czarnoziemy tj. gleby żyzne bogate w składniki pokarmowe.

Przez teren gminy przebiega dział wodny pomiędzy rzekami: Czarną Staszowską a Koprzywianką. U podnóża Gór Świętokrzyskich na południowych stokach Góry Witosławskiej i Wesołówki znajdują się źródła rzeki Koprzywianki. Na terenie gminy znajduje się 3.602 ha gruntów zmeliorowanych oraz 87 km rowów i cieków melioracyjnych. Dzięki temu umożliwiające jest odprowadzanie nadmiernej ilości wód opadowych, które nasiliły się w ostatnich latach. Po przeprowadzeniu inwestycji kompleksowej melioracji podmokłych terenów w latach 70 -tych poprawiła się klasa gleb na II, III i IV klasę.

Na obszarze gminy panuje klimat ostry, wywołany bliskością gór. Występują tu wiatry o kierunku zachodnim; średnia suma opadów to 560 mm; wilgotność powietrza oscyluje w granicach 80%. Okres wegetacji jest długi, bowiem trwa do 205 dni.

Naturalne bogactwo stanowią fragmenty zbiorowisk leśnych Pasma Jeleniowskiego, charakterystyczne dla dawnej Puszczy Świętokrzyskiej. Najwyższe wzniesienie to Szczytniak oraz Góra Wesołówka. Do Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego należy 1030 ha tj. 10% powierzchni, zaś lasy i grunty leśne zajmują 21% terenu ogółem. Lasy państwowe obejmują 2.005 ha. Stanowią one własność Skarbu Państwa i pozostają pod nadzorem Nadleśnictwa Łagów.

Gmina Baćkowice sąsiaduje od wschodu z Gminą Opatów, od zachodu z Gminą Łagów. Natomiast południowe krańce stykają się z Gminą Iwaniska zaś północne z Gminą Waśniów i Gminą Sadowie.

III. Charakterystyka obecnej sytuacji w gminie.

1. Zagospodarowanie przestrzenne

Baćkowice są gminą wiejską. Zabudowa wsi to w większości zabudowa typu ulicowego (wsie „ulicówki” tj. z zabudową zintensyfikowaną wzdłuż drogi).

Największa intensywność zabudowy jest w centrum gminy tj. w miejscowości Baćkowice.

Baćkowice nie posiadają wykształconego protomiejskiego układu urbanistycznego (nigdy nie były miastem). Główną osią miejscowości jest jedna ulica. Osobny zespół urbanistyczny tworzą kościół z cmentarzem. Taki układ był jednym z kryteriów przy wytyczaniu stref rewitalizacyjnych.

Również sama zabudowa nawet w tej części o największym poziomie zintensyfikowania ma charakter wiejski.

Największymi obiektami w Baćkowicach, wyróżniającymi się z w. opisanej niskiej zabudowy, są: kościół, budynek Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Zdrowia oraz zespół szkolny.

Własność gruntów i budynków

Większość gruntów na terenie gminy jest prywatna. Do tego dochodzi własność kościelna (teren kościoła parafialnego oraz cmentarza), własność gminna (m.in. budynek Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Zdrowia, szkoły)

Na obszarze planowanym do rewitalizacji własność gruntów przedstawia się następująco:

- | | |
|----------------------------|---------|
| 1. Własność kościelna | - 9,0 % |
| 2. Własność gminna | - 4,0 % |
| 3. Własność spółdzielcza | - 4,0 % |
| 4. Własność Skarbu państwa | - 2,0 % |
| 5. Własność prywatna | - 81 % |

W tym bezpośrednio związanych z inwestycjami:

- | | |
|--------------------------|--------|
| 1. Własność kościelna | - 50 % |
| 2. Własność gminna | - 19 % |
| 3. Własność spółdzielcza | - 17 % |
| 4. Własność prywatna | - 14 % |

Kontekst historyczny

W średniowieczu Baćkowice należały do biskupstwa wrocławskiego.

Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych Krajów Słowiańskich opisuje Baćkowice: *Baćkowice, wś, pow. opatowski. W połowie XV w. wś ta, własność bisk. kujawskich, miała kościół par. drewniany p. w. św. Mikołaja. Parafia utworzona była z części par. łagowskiej. Pleban jeden zarządzał temi dwoma parafiami i mieszkał zwykle w B. Dziesięcinę z 8 łan. km., wartości 8 grzyw, pobierał pleban. (Dług., L. B., II, 466 i 468).*

Za czasów Długosza w XV wieku wzniesiony był tutaj drewniany kościół parafialny p.w. św. Mikołaja.

Kolejna wzmianka pochodzi z „Księgi uposażeń diecezji krakowskiej z roku 1529”. Tam z kolei zapisano nazwę *Bączkowycze*. Według językoznawców nazwa pochodzi od staropolskiej nazwy osobowej „Bączek”.

W 1531 r. przeprowadzono pierwszą lustrację dóbr biskupów wrocławskich. Baćkowice należą wtedy do klucza Piórkowskiego dóbr biskupstwa wrocławskiego.

W końcu XVI w. w Baćkowicach powstała szkoła parafialna, posiadała ona własny budynek (który jest potwierdzony w zapisach z pocz. XVII wieku).

Koniec XVI w. to rozrost wsi, dzięki powstaniu w niej folwarku biskupiego. Zachował się dokładny opis folwarku: *Dom piekarzowy w tym folwarku w sieni komora na sypowanie zboża, do niej drzwi na zawiasach z żelaznym wrzeciędzem i skoblem. Komora gospodarska do niej drzwi z wrzeciędzem i skoblem. Stodoła do której drzwi dwoje, jedno na biegunach drugie z kuną żelazną, poszycie na tej stodole nie bardzo dobre, poprawy potrzebuje, Brogów In nro 9 niedobrych. Obora dookoła nie bardzo dobra, poprawy potrzebuje.*

W czasie „potopu szwedzkiego” w 1657 r. okolice Baćkowic spustoszyły wojska księcia siedmiogrodzkiego Rakoczego.

W okresie insurekcji kościuszkowskiej (1794) przez Baćkowice przynależne do ziem opatowskich przemaszerowały wojska polskie pod dowództwem gen. Grochowskiego. W czasie rozbioru ziemie te znalazły się pod zaborem Austrii aż do roku 1809.

W 1819 r. dobra biskupów włocławskich, w tym wieś Baćkowice, przeszły na własność rządu polskiego (Królestwa Polskiego).

W 1864 r. powstała gmina Baćkowice, jednak siedzibą urzędu gminy był Wszachów.

W 1827 w Baćkowicach mieszkało 283 mieszkańców, znajdowało się 32 gospodarstwa, natomiast pod koniec XIX wieku (ok. 1880) liczba mieszkańców wzrosła nieznacznie do ok. 300, znajdowało się 35 gospodarstw.

Na przełomie XIX i XX wieku ziemię dworską w Baćkowicach rozparcelowano między chłopów. Powstała wtedy wieś Baćkowice-Kolonia.

Po wyzwoleniu ziem polskich po I -szej wojnie światowej od 1928r. w Baćkowicach rozpoczęła działalność Kasa Stefczyka. 10 stycznia 1928 roku powstał Bank Spółdzielczy, którego założycielami byli: ksiądz Romuald Górski, Józef Kaczmarczyk i Stanisław Kwiatkowski. Od 1928 r. została uruchomiona Spółdzielnia Mleczarska, skąd słynne ongiś na cały kraj masło wędrowało głównie do Anglii.

Wybuch II wojny światowej a wraz z tym przynależność Baćkowic do Generalnej Guberni Rzeszy Niemieckiej uniemożliwił dalszy rozwój gospodarczy. W czasie wojny działały tu oddziały organizacji podziemnych takich jak: Bataliony Chłopskie i Armia Krajowa. Od lipca 1944 roku w wyniku działań wojsk radzieckich zostało spalonych i doszczętnie zniszczonych bardzo wiele osad a ludność w dużej mierze została wysiedlona m. in. do gminy Bogoria i Staszów.

Po zakończeniu II wojny światowej ludność w większości wróciła na spustoszone i zaminowane tereny i rozpoczęła odbudowę. Od 6 marca 1945r. organem wykonawczym władz administracyjnych stało się Starostwo Powiatowe w Opatowie a teren obecnej gminy Baćkowice został podzielony na 3 Gromady: Modliborzyce, Piórków i Baćkowice (z siedzibą w budynku Banku Spółdzielczego). Baćkowice należały wtedy do woj. kieleckiego.

W roku 1948 została założona Biblioteka Gminna. W swoich zasobach posiadała 300 tomów księgozbioru. Pierwsza piekarnia w Baćkowicach powstała w 1959 roku, jej założycielem był Stanisław Chyc. W roku 1968 zaczęto budować nową piekarnię, którą ukończono w 1970 roku. Spółdzielnia Kółek Rolniczych powstała 1 lipca 1973 roku (zgodnie z uchwałą V Krajowego Zjazdu Delegatów Kółek Rolniczych) na bazie byłej filii POM w Baćkowicach, Międzykółkowej Bazy Maszynowej w Modliborzycach i Kółek Rolniczych w Baćkowicach i Piórkowie.

Po reformie podziału terytorialnego w 1975 roku (po likwidacji powiatu opatowskiego) Baćkowice znalazły się w obszarze woj. tarnobrzeskiego.

W wyniku ostatniej reformy administracyjnej od 1999 r. Baćkowice jako jedna z ośmiu gmin stała się częścią terytorium powiatu opatowskiego wchodzącą w skład województwa świętokrzyskiego.

Zabytki

Obiekty nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego (stan z dnia 31.03.2005 r.) w gminie Baćkowice:

Baćkowice

- Cmentarz parafialny - nr rej.: 339 z 13.06.1988

Gołoszyce

- Cmentarz wojenny - nr rej.: 342 z 13.06.1988
- Zespół parkowo - pałacowy - nr rej.: 246 z 25.10.1991:
 - dwór
 - park nr rej.: 606 z 12.12.1957

Modliborzyce

- Kościół parafialny pw św. Benedykta - nr rej.: 468 z 12.03.1957 oraz 462 z 15.04.1967
- Cmentarz parafialny - nr rej.: 338 z 13.06.1988

Piórków

- Kościół parafialny - nr rej.: 233 z 2.10.1956
- dawna kaplica stanowiąca prezbiterium tego kościoła, nr rej.: 464 z 15.04.1967

Opis stanu istniejącego na terenie rewitalizowanym

Miejscowość Baćkowice należy do małych ośrodków, ale pełniąc funkcje stołeczne gminy, posiada obiekty użyteczności publicznej takie jak Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Zdrowia, zespół szkół. Skupione są one w większości na nie największym obszarze, wzdłuż głównej ulicy wsi. Obszar ten wymaga więc odpowiedniego zagospodarowania, tak aby mógł sprawnie przyjmować lokalny ruch związany z w.w. instytucjami. Dlatego też władze samorządowe w miarę możliwości systematycznie próbują poprawiać stan infrastruktury tego terenu. Między innymi kładzione są chodniki z kostki brukowej.

Wykonano także remont obiektów zespołu szkolnego w Baćkowicach (widoczne na zdj.)



Źródło: <http://www.gmina-backowice.yoyo.pl/>

Potrzeba jednak nowych chodników wzdłuż ulicy, oświetlenia a przede wszystkim parkingów.

Drugim obszarem o znaczeniu centrum lokalnego są okolice kościoła i cmentarza. Tu również brakuje chodników oraz tak potrzebnego parkingu.

W starym historycznym kościele parafialnym pilnej renowacji wymagają ołtarze.

Infrastruktura

Woda

Gmina Baćkowice jest w 100% zwodociągowana.

Tabela. Sieci energetyczne w gminie Baćkowice w latach 2003-2007: wodociągi

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
Wodociągi						
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	104,5	105,8	105,8	105,8	b.d.
długość czynnej sieci rozdzielczej stanowiącej własność gminy	km	0	0	0	0	b.d.
długość czynnej sieci rozdzielczej stanowiącej własność gminy, eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	0	0	0	0	b.d.
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	1 104	1 117	1 137	1 149	b.d.
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	78,6	83,3	91,5	97,5	b.d.
mieszkania w budynkach mieszkalnych nowo dołączonych do sieci wodociągowej	mieszk.	44	-	-	-	b.d.
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	0	0	0	0	b.d.

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Kanalizacja

Natomiast bardzo niski jest poziom skanalizowania gminy. Wynosi on zaledwie 5%.

Tabela. Sieci energetyczne w gminie Baćkowice w latach 2003-2007: kanalizacja

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
Kanalizacja						
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	6,6	6,6	6,6	6,6	b.d.
długość czynnej sieci kanalizacyjnej stanowiącej własność gminy	km	6,6	6,6	6,6	6,6	b.d.
długość czynnej sieci kanalizacyjnej stanowiącej własność gminy eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	0	0	0	0	b.d.
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	41	41	41	47	b.d.
mieszkania w budynkach mieszkalnych nowo dołączonych do sieci kanalizacyjnej	mieszk.	0	-	-	-	b.d.
ścieki odprowadzone	dam3	6,0	14,0	14,5	13,0	b.d.
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	0	0	0	0	b.d.

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Energetyka

Gmina Baćkowice jest w pełni zelektryfikowana.

Poziom zelektryfikowania wynosi:

- gospodarstw - 100%
- oświetlenia dróg - 60 %, w tym oświetlenie spełniające normy zaledwie 10%, natomiast niespełniające norm aż 90%

Drogi

Przez gminę Baćkowice, na odcinku 13,2 km, prowadzi droga krajowa łącząca Kielce z Sandomierzem.

Ponadto przez w gminie znajdują się:

Drogi powiatowe 51,2 km.

Drogi gminne 67,5 km z czego:

- 34,2km – drogi bitumiczne
- 10,3km – drogi tłuczniowe
- 9,0 km – drogi ulepszone
- 14,0km – drogi gruntowe

Uwarunkowania ochrony środowiska

Teren gminy Baćkowice rozpościera się wzdłuż Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego i część gminy jest w obszarze chronionym „otuliny parku krajobrazowego”.

Sam obszar planowany do rewitalizacji nie jest obszarem chronionym, nie należy także do obszarów „Natura 2000”.

Identyfikacja problemów

W wyniku analiz stanu obecnego zidentyfikowano następujące problemy:

- Ograniczone możliwości finansowe gminy
- Brak chodników
- Niewystarczające oświetlenie ulic (nawet to istniejące jest w przeważającej większości (90%) stare i niespełna obecnych norm)
- Brak parkingów zarówno w strefie administracyjno-usługowej jak i przy kościele i cmentarzu
- Brak plenerowego miejsca integrującego społeczność gminy (typu park, muszla koncertowa itd.)
- Kościół parafialny częściowo wymaga remontu (pilna potrzeba renowacji ołtarzy)

2. Sfera gospodarcza

Gospodarka

Gmina Baćkowice, w tym sama miejscowość, są w dominującej większości obszarami rolniczymi. Najwięcej miejsc pracy poza rolnictwem tworzy samorząd czy to bezpośrednio w administracji samorządowej (Urząd Gminy, siedziba Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki), czy w szkolnictwie.

Ważnym podmiotem gospodarki, ale także promocji, miejscowości jest klub dyskotekowy „Milano”. Do niej przyjeżdża młodzież z dużej części regionu, w tym z Kielc i Ostrowca Świętokrzyskiego. Jest to w sumie jedyny obecnie obiekt generujący tego typu ruch turystyczny (w tym przypadku turystyki rozrywkowej) w Baćkowicach.

Tabela. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Baćkowice w latach 2004 – 2007 (31 XII)

	J. m.	2004	2005	2006	2007
JEDNOSTKI ZAREJESTROWANE WG SEKTORÓW					
Ogółem					
ogółem	jed.gosp.	257	210	202	201
Sektor publiczny					
jednostki ogółem	jed.gosp.	13	13	13	13
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	jed.gosp.	11	11	11	11
przedsiębiorstwa państwowe	jed.gosp.	0	0	0	0
spółki prawa handlowego	jed.gosp.	0	0	0	0
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	0	0	0	0
gospodarstwa pomocnicze	jed.gosp.	0	0	0	0
Sektor prywatny					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	244	197	189	188
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	216	168	159	158
spółki handlowe	jed.gosp.	6	6	6	5
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	3	3	3	3
spółdzielnie	jed.gosp.	2	2	2	2

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Główni pracodawcy (największe zakłady i firmy) w Gminie Baćkowice	Zatrudnienie (l. osób)
Kamieniołomy Świętokrzyskie	70
Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki	33
Urząd Gminy Baćkowice	30
Gimnazjum Publiczne w Baćkowicach	27
Szkoła Podstawowa w Modliborzycach	12
Szkoła Podstawowa w Piórkowie	11
Szkoła Podstawowa we Wszachowie	10
Bank Spółdzielczy w Ostrowcu Św. oddział w Baćkowicach	7
Firma Wielobranżowa „Kuczyński”	7
Firma Produkcyjno-Handlowo-Usługowa „DREWMAR”	12

Źródło: Dane przekazane przez Urząd Gminy Baćkowice

Rolnictwo

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
UŻYTKI ROLNE						
Powierzchnia użytków rolnych						
powierzchnia użytków rolnych						
ogółem	ha	7 072	6 940	6 953	-	-
grunty orne						
ogółem	ha	6 029	5 919	5 938	-	-
sady						
ogółem	ha	83	84	87	-	-
łąki						
ogółem	ha	820	817	807	-	-
pastwiska						
ogółem	ha	140	120	121	-	-
LASY						
Lasy i grunty leśne						
ogółem	ha	2 145	2 134	2 134	-	-
POZOSTAŁE GRUNTY I NIEUŻYTKI						
Pozostałe grunty i nieużytki						
ogółem	ha	408	551	538	-	-

Gospodarstwa domowe

Większość gospodarstw domowych (rodzin) w gminie Baćkowice utrzymuje się (główne źródło utrzymania) z pracy najemnej poza rolnictwem, w tym w sektorze publicznym 144, a w sektorze prywatnym 109 (dane GUS). Wiele gospodarstw ma jednocześnie swoje działki rolnicze. Ze względu na bardzo duże rozdrobnienie terenów rolniczych, mało które gospodarstwo domowe mogłoby utrzymać się tylko z produkcji rolniczej.

Tabela. Gospodarstwa domowe w gminie Baćkowice (wg danych z ostatniego Powszechnego Spisu Narodowego w 2002 r.)

	J. m.	2002
RODZAJE GOSPODARSTW		
Gospodarstwa domowe ogółem		
ogółem	gosp.dom.	1 496
jednorodzinne ogółem	gosp.dom.	998
jednorodzinne 2 osobowe	gosp.dom.	258
jednorodzinne 3 osobowe	gosp.dom.	207
jednorodzinne 4 i więcej osób	gosp.dom.	533
dwurodzinne	gosp.dom.	174
trzy i więcej rodzinne	gosp.dom.	5
nierodzinne ogółem	gosp.dom.	319
nierodzinne 1 osobowe	gosp.dom.	276
nierodzinne 2 osobowe	gosp.dom.	39
nierodzinne 3 osobowe	gosp.dom.	3
nierodzinne 4 i więcej osobowe	gosp.dom.	0
Gospodarstwo domowe bez użytkownika indywidualnego gospodarstwa rolnego (działki rolnej)		
ogółem	gosp.dom.	397
jednorodzinne ogółem	gosp.dom.	198
jednorodzinne 2 osobowe	gosp.dom.	118
jednorodzinne 3 osobowe	gosp.dom.	34
jednorodzinne 4 i więcej osób	gosp.dom.	46
dwurodzinne	gosp.dom.	8

trzy i więcej rodzinne	gosp.dom.	0
nierodzinne ogółem	gosp.dom.	191
nierodzinne 1 osobowe	gosp.dom.	179
nierodzinne 2 osobowe	gosp.dom.	10
nierodzinne 3 osobowe	gosp.dom.	0
nierodzinne 4 i więcej osobowe	gosp.dom.	0
Gospodarstwo domowe z użytkownikiem działki rolnej		
ogółem	gosp.dom.	94
jednorodzinne ogółem	gosp.dom.	61
jednorodzinne 2 osobowe	gosp.dom.	27
jednorodzinne 3 osobowe	gosp.dom.	14
jednorodzinne 4 i więcej osób	gosp.dom.	20
dwurodzinne	gosp.dom.	0
trzy i więcej rodzinne	gosp.dom.	0
nierodzinne ogółem	gosp.dom.	31
nierodzinne 1 osobowe	gosp.dom.	25
nierodzinne 2 osobowe	gosp.dom.	6
nierodzinne 3 osobowe	gosp.dom.	0
nierodzinne 4 i więcej osobowe	gosp.dom.	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Tabela. Źródła utrzymania gospodarstw domowych w gminie Baćkowice

	J. m.	2002
UTRZYMANIE GOSPODARSTW		
Gospodarstwa domowe źródło utrzymania praca najemna		
poza rolnictwem w sektorze publicznym		
ogółem	gosp.dom.	144
1	gosp.dom.	10
2	gosp.dom.	16
3	gosp.dom.	29
4 i więcej	gosp.dom.	89
poza rolnictwem w sektorze prywatnym		
ogółem	gosp.dom.	109
1	gosp.dom.	16
2	gosp.dom.	8
3	gosp.dom.	12
4 i więcej	gosp.dom.	73

w rolnictwie w sektorze publicznym		
ogółem	gosp.dom.	6
1	gosp.dom.	0
2	gosp.dom.	0
3	gosp.dom.	0
4 i więcej	gosp.dom.	4
w rolnictwie w sektorze prywatnym		
ogółem	gosp.dom.	11
1	gosp.dom.	7
2	gosp.dom.	0
3	gosp.dom.	0
4 i więcej	gosp.dom.	0

Rynek pracy – Bezrobocie

W gminie Baćkowice jest bardzo wysokie bezrobocie. Dodatkowo w 2007 r. odnotowano ponowny jego wzrost.

Tabela. Rynek pracy w gminie Baćkowice w latach 2003 – 2007 (31 XII):

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY						
Pracujący wg płci						
ogółem	osoba	215	197	314	286	271
mężczyźni	osoba	75	73	153	138	126
kobiety	osoba	140	124	161	148	145

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Tabela. Bezrobocie w gminie Baćkowice w latach 2003 – 2007 (31 XII):

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
ogółem	osoba	-	365	370	346	356
mężczyźni	osoba	-	216	216	214	203
kobiety	osoba	-	149	154	132	153

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Mieszkalnictwo

Gmina Baćkowice nie posiada mieszkań socjalnych.

Gmina posiada teren pod zabudowę mieszkaniową o pow. 2,06ha, z czego 0,56ha pod budownictwo socjalne.

Tabela. Zasoby mieszkaniowe w gminie Baćkowice w latach 2003 – 2006 (31 XII):

		J. m.	2003	2004	2005	2006
ZASOBY MIESZKANIOWE						
Zasoby mieszkaniowe wg form własności						
ogółem						
mieszkania	miesz.		1 359	1 425	1 425	1 426
izby	izba		4 861	5 126	5 126	5 132
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2		112 458	118 528	118 528	118 750
zasoby gmin (komunalne)						
mieszkania	miesz.		15	3	3	12
izby	izba		51	9	9	34
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2		799	146	146	771
zasoby spółdzielni mieszkaniowych						
mieszkania	miesz.		0	0	0	0
izby	izba		0	0	0	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2		0	0	0	0
zasoby zakładów pracy						
mieszkania	miesz.		13	13	13	11
izby	izba		42	42	42	35
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2		858	858	858	732
zasoby osób fizycznych						
mieszkania	miesz.		1 393	1 405	1 405	1 399
izby	izba		5 021	5 063	5 063	5 051
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2		116 651	117 304	117 304	117 027
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)						
mieszkania	miesz.		0	0	0	0
izby	izba		0	0	0	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2		0	0	0	0
zasoby pozostałych podmiotów						
mieszkania	miesz.		4	4	4	4
izby	izba		12	12	12	12
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2		220	220	220	220

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

		J. m.	2003	2004	2005	2006
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne						
ogółem						
wodociąg	miesz.		1 068	1 081	1 081	1 082
ustęp spłukiwany	miesz.		704	720	720	721
łazienka	miesz.		752	768	768	769
centralne ogrzewanie	miesz.		808	824	824	825
gaz sieciowy	miesz.		0	0	0	0
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań						

wodociąg	%	-	75,9	75,9	75,9	75,9	
łazienka	%	-	53,9	53,9	53,9	54,0	
centralne ogrzewanie	%	-	57,8	57,8	57,9	57,9	

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Identyfikacja problemów

W wyniku analiz stanu obecnego zidentyfikowano następujące problemy:

- Znaczne bezrobocie.
- Ograniczone finansowe możliwości gminy na cele inwestycyjne.
- Na dzień dzisiejszy niezbyt wysoki napływ kapitału z zewnątrz.
- Zbyt mały poziom inwestycji tworzących nowe miejsca pracy.
- Niski poziom działalności gospodarczej.

3. Sfera społeczna

a) struktura demograficzna

Sytuacja demograficzna gminy Baćkowice charakteryzuje się tendencją spadkową liczby mieszkańców. Liczba ludności od 2003 r. spadła z 5358 do 5257 osób w 2007 r. (dane GUS). Było to skutkiem zarówno ujemnego przyrostu naturalnego (wynoszącego w ubiegłym roku poziom -17). Pozytywnym zjawiskiem jest poprawiające się saldo migracji, choć niestety wciąż jest ono ujemne.

Tabela. Demografia w gminie Baćkowice w latach 2003 – 2007 (31 XII):

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
STAN LUDNOŚCI I RUCH NATURALNY						
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci						
ogółem						
stałe miejsce zameldowania						
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	5 358	5 322	5 289	5 282	5 257
mężczyźni	osoba	2 723	2 708	2 692	2 687	2 665
kobiety	osoba	2 635	2 614	2 597	2 595	2 592
faktyczne miejsce zamieszkania						
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	5 358	5 322	5 289	5 282	5 257
mężczyźni	osoba	2 723	2 708	2 692	2 687	2 665
kobiety	osoba	2 635	2 614	2 597	2 595	2 592

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Tabela: Przyrost naturalny w gminie Baćkowice

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
Ruch naturalny wg płci						
Urodzenia żywe						
ogółem	osoba	45	37	44	45	51
mężczyźni	osoba	30	24	23	25	27
kobiety	osoba	15	13	21	20	24
Zgony ogółem						
ogółem	osoba	69	63	71	52	68
mężczyźni	osoba	37	34	38	29	36
kobiety	osoba	32	29	33	23	32
Przyrost naturalny						
ogółem	osoba	-24	-26	-27	-7	-17
mężczyźni	osoba	-7	-10	-15	-4	-9
kobiety	osoba	-17	-16	-12	-3	-8

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Tabela: Migracje ludności z/do gminy Baćkowice w latach 2003-2007

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku i płci migrantów						
zameldowania						
w ruchu wewnętrznym						
	osoba	20	39	35	45	52
zagranica						
	osoba	0	0	3	0	1
wymeldowania						
w ruchu wewnętrznym						
	osoba	44	49	44	45	57
zagranica						
	osoba	0	0	0	0	4
saldo migracji						
w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	-24	-10	-9	0	-5
mężczyźni	osoba	-13	-5	-3	-1	-11
kobiety	osoba	-11	-5	-6	1	6
zagranica						
ogółem	osoba	0	0	3	0	-3
mężczyźni	osoba	0	0	2	0	-2
kobiety	osoba	0	0	1	0	-1

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Tabela: Wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie Baćkowice w latach 2003-2007

	J. m.	2003	2004	2005	2006	2007
Wskaźnik obciążenia demograficznego						
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	80,5	77,1	74,2	72,2	70,9
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprod.	osoba	82,1	84,9	87,5	89,9	89,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	36,3	35,4	34,6	34,2	33,5
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem						
w wieku przedprodukcyjnym	%	24,5	23,5	22,7	22,1	21,9
w wieku produkcyjnym	%	55,4	56,5	57,4	58,1	58,5
w wieku poprodukcyjnym	%	20,1	20,0	19,9	19,8	19,6
Ludność wskaźniki modułu gminnego						
ludność na 1 km ²	osoba	54	54	54	54	54
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	96	96	97	96	98
małżeństwa na 1000 ludności	para	4,8	5,6	5,3	4,0	8,1
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	8,4	6,9	8,3	8,5	9,7

zgony na 1000 ludności	osoba	12,8	11,8	13,4	9,8	12,9
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-4,5	-4,9	-5,1	-1,3	-3,2

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

a) struktura społeczna

Organizacje pozarządowe w gminie

Lp.	Nazwa organizacji	Ilość członków	Cele
1	OSP Baćkowice	20	Działalność statutowa mająca na celu zabezpieczenie i ochronę mienia społeczno-publicznego 1. Prewencje 2. Walka z pożarami 3. Niesienie pomocy ofiarom wypadków drogowych i powodzi 4. Organizacja życia społeczno-kulturalnego
2	OSP Piórków	24	
3	OSP Wszachów	29	
4	UKS „Baćkowice”	18	Działalność sportowa

Oświata i wychowanie

Na terenie gminy Baćkowice znajdują się: przedszkole samorządowe w Baćkowicach, czterech szkół podstawowych (w Baćkowicach, Piórkowie, Wszachowie, Modliborzycach) oraz gimnazjum w Baćkowicach.

Gminne Przedszkole Baćkowice

Baćkowice 100

27-552 Baćkowice

Publiczna Szkoła Podstawowa w Baćkowicach

Baćkowice 100

27-552 Baćkowice

Publiczna Szkoła Podstawowa w Piórkowie

Piórków 9

27-552 Baćkowice

Publiczna Szkoła Podstawowa we Wszachowie

Wszachów 49a

27-552 Baćkowice

Publiczna Szkoła Podstawowa w Modliborzycach

Modliborzyce 93

27-552 Baćkowice

Gimnazjum Publiczne w Baćkowicach

Baćkowice 100

27-552 Baćkowice

		J. m.	2005	2006	2007
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE					
Szkoły podstawowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych wg gestora					
uczniowie					
ogółem	osoba		390	375	352
absolwenci					
ogółem	osoba		84	72	80
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE					
Gimnazja dla dzieci, młodzieży i dorosłych					
ogółem					
ogółem	ob.		1	1	1
uczniowie					
ogółem	osoba		252	241	237
absolwenci					
ogółem	osoba		89	86	82

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Opieka zdrowotna i opieka społeczna

Gmina Baćkowice posiada **Gminny Ośrodek Zdrowia** w Baćkowicach (Baćkowice 101).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, UG Baćkowice 84, 27-552 Baćkowice realizuje następujące zadania:

- udzielanie schronienia, oraz zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych
- przyznawania i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu , w tym osobom bezdomnym
- kierowanie do domu pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania u osób z zaburzeniami psychicznymi,

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

IV. Analiza SWOT.

Jednym z ważnych narzędzi umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji na podstawie posiadanych informacji jest **analiza SWOT**. Umożliwia ona systematyzowanie danych dotyczących projektu i podpowiada kierunki rozwiązań. Jej przeprowadzenie jest niezbędne do prawidłowej oceny sytuacji.

M O C N E S T R O N Y

- Położenie przy trasie krajowej łączącej Kielce z Opatowem i dalej Sandomierzem
- Dobra sieć dróg gminnych
- Ściągający młodzież z województwa Klub „Milano”
- Sieć wodociągowa
- Oczyszczalnia ścieków
- Przynależność do Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki
- Główne instytucje (urząd gminy, poczta, bank, ośrodek zdrowia) znajdują się blisko siebie – tworząc centrum usługowo-administracyjne gminy

S Ł A B E S T R O N Y

- Przestarzałe (aż w 90% niespełniające norm) i niewystarczające oświetlenie ulic
- Brak parkingów
- Brak parku (terenów rekreacyjnych)
- Brak nowoczesnego centrum sportowo-rekreacyjnego
- Brak krytej pływalni
- Brak ścieżek rowerowych
- Niezbyt wielka liczba obiektów zabytkowych
- Brak znaczniejszych atrakcji turystycznych
- Wymagające remontu ołtarze w starym kościele parafialnym
- Nienajlepsza oferta kulturalna oraz rozrywkowa
- Brak oferty na spędzanie czasu dla młodzieży
- Brak uzbrojonych terenów pod zabudowę mieszkaniową
- Ujemny przyrost naturalny

M O Ż L I W O Ś C I

- Możliwość skorzystania z środków unijnych (dofinansowania) na inwestycje w miejscowości Baćkowice (m.in. za pośrednictwem programów operacyjnych: RPOWŚ, PROW)
- Wykorzystanie rodzącego się w Europie i powoli przenoszącego się do Polski trendu mieszkania w małych miasteczkach i miejscowościach

Z A G R O Ź E N I A

- Ujemny przyrost naturalny i wynikający z tego niski wskaźnik ludności w wieku przedprodukcyjnym (w dłuższej perspektywie oznacza to osłabienie społecznego potencjału gospodarki oraz wzrost obciążenia demograficznego)
- Emigracja ludzi młodych do większych ośrodków, także w poszukiwaniu pracy

V. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno - gospodarczego miejscowości i regionu.

Projektowany program rewitalizacji Baćkowic nawiązuje do następujących krajowych, wojewódzkich oraz lokalnych dokumentów strategicznych:

- **Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013** cel: Wyrównanie szans rozwojowych województw (str. 25);
- **Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK)** priorytety: Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej (str. 41-43), Rozwój obszarów wiejskich (str. 69) oraz Priorytet 6 Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej: Wyrównywanie szans rozwojowych obszarów problemowych; po przez: wspieranie szeroko rozumianej infrastruktury turystycznej czy zasobów kultury (str. 78), wspieranie sieci osadniczej i miejskiej, wzmacnianie procesu odbudowy gospodarczego potencjału małych miast i miasteczek, opartego na endogenicznych walorach tych ośrodków (str. 79);
- **Narodowej Strategii Spójności 2007-2013** (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia), Cele horyzontalne: NSS (NSRO): Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski (str. 54-55), Wyrównanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich (str. 73-74);
- **Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020.** Cel 5 – rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej (str. 98);
- **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–2013**, Działanie 5.3, którego podstawowym celem jest m.in. wspieranie inwestycji z zakresu ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu świętokrzyskiego (str. 86 Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPOWŚ na lata 2007-2013); **Działanie 6.2., którego celem jest rewitalizacja małych miast oraz centrów gmin.**

Cel rewitalizacji jest spójny z Celami Osi nr 6 RPO WŚ 2007-2013:

- Rozwój infrastruktury, poprawiający warunki dla zwiększania inwestycji na obszarach podlegających restrukturyzacji oraz w zdegradowanych miastach i dzielnicach miast, terenach przemysłowych i powojkowych,

A także z innymi celami szczegółowymi RPO WŚ 2007-2013, np.:

- Tworzenie warunków dla rozwoju kultury, sportu i turystyki jako elementów tożsamości regionalnej i form aktywności społeczno-zawodowej ludności,
- Poprawa dostępu do obiektów dziedzictwa kulturowego, turystycznych i sportowych oraz zmniejszenie różnic w tym zakresie pomiędzy regionem świętokrzyskim a innymi regionami.

Projekt jest zbieżny z Celem Generalnym RPO WŚ jakim jest: Poprawa warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki.

- **Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego z 2002 r.:** Cel 3 - *Tworzenie warunków do poprawy jakości życia i zaspokajania potrzeb społecznych – podnoszenie standardu cywilizacyjnego* (str. 82); Cel 5 - *Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i udostępnienie ich społeczeństwu – wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla integracji i promocji regionu*
- **Strategii rozwoju turystyki w województwie świętokrzyskim na lata 2006-2014** Cel operacyjny: Kształtowanie proekologicznej infrastruktury w kontekście rozwoju przestrzeni turystycznej (str. 318)
- **Strategii Rozwoju Gminy Baćkowice**, Cel strategiczny nr 4 Uzupełnianie systemów infrastruktury technicznej, Cel strategiczny nr 6 Usprawnienie systemu infrastruktury społecznej oraz Cel strategiczny nr 7 Rozwój Turystyki (str. 85, str. 88, str. 90)
- **Strategii rozwoju turystyki w Polsce na lata 2007-2013**, Cel operacyjny I.1 - Kreowanie i rozwój konkurencyjnych produktów Turystycznych (str. 43); Cel operacyjny I.2 – Rozwój infrastruktury turystycznej (str. 48); Cel operacyjny I.3 – Integracja produktów i oferty turystycznej regionów (str. 51); Cel operacyjny I.4 – Rozwój przedsiębiorczości i działalności organizacji w dziedzinie turystyki (str. 53); Cel operacyjny I.5 - Rozwój wiodących typów turystyki (str. 55)

VI. Założenia programu rewitalizacji.

Wyznaczając terytorialny zasięg obszaru rewitalizowanych starano się objąć:

- ✓ teren położony centralnie w gminie Baćkowice i pełniący lub mogący pełnić funkcje centrum gminy
- ✓ tereny o niedostatecznym wyposażeniu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej

Wskazane obszary spełniają następujące kryteria rewitalizacyjne:

- Niewystarczająca do potencjału terenu aktywność ekonomiczna zamieszkującej go ludności.
- Zgodność z kierunkami rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego gminy i województwa.

Celem niniejszego programu rewitalizacji jest zrewitalizowanie miejscowości Baćkowice, w tym modernizacja terenów, które pełnią funkcję administracyjną, usługową, edukacyjną dla całej gminy.

Zarówno sama miejscowość jak i gmina są bardzo małe, z zaległościami infrastrukturalnymi oraz stosunkowo biedne. Program rewitalizacji ma więc uratować miejscowe dziedzictwo kultury materialnej (kościół, kapliczki) oraz przede wszystkim zmodernizować centrum administracyjno-usługowe, tak aby spełniało wymogi współczesności i oczekiwania mieszkańców gminy.

Celem LPR Baćkowice jest również poprawienie jakości życia oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej w miejscowości, stąd planuje się oprócz inwestycji w infrastrukturę i estetykę, także w przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

Działania rewitalizacyjne mają przeciwdziałać negatywnym zjawiskom, obecnym dotąd w miejscowości Baćkowice, takie jak dość niski poziom jakości życia (niewystarczająca infrastruktura około drogowa, brak obszarów rekreacyjno-sportowych), wysoki poziom bezrobocia, niski poziom działalności gospodarczej, wykluczenie społeczne.

Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic)

Lokalny Program Rewitalizacji miejscowości Baćkowice przewiduje działania w terenie obejmującym główne centrum Baćkowic, ze względu na swoje wyspecjalizowane funkcję, podzielonym w LPR na dwie strefy rewitalizacyjne:

Strefa 1) strefa zabytkowo-sakralna

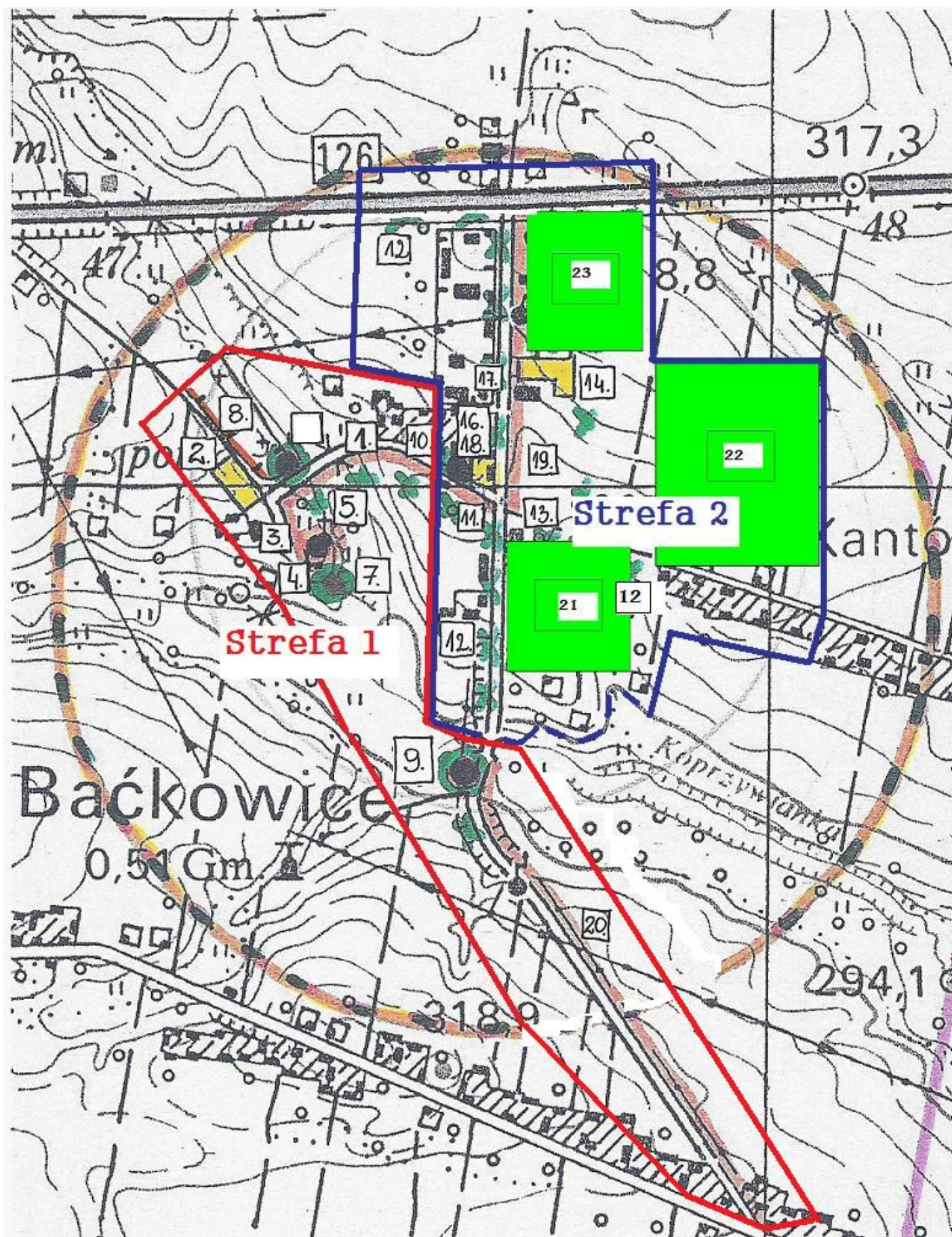
- Obejmuje obszar ze starym parafialnym kościołem rzymsko-katolickim, cmentarzem parafialnym oraz starymi ludowymi kapliczkami. Dominuje tu funkcja religijna oraz kulturowa.

Strefa 2) strefa usługowo-administracyjna

- To ciągnące się wzdłuż głównej ulicy Baćkowic centrum administracyjne, usługowe, edukacyjne i rekreacyjno-sportowej oraz planowany teren pod działalność gospodarczą i zabudowę mieszkaniową.

Szczegółowy zasięg stref pokazuje mapa na następnej stronie dokumentu.

Obie strefy LPR miejscowości Baćkowice (1 i 2) sąsiadują z sobą i uzupełniając się po przez swoje wyspecjalizowane funkcje, dzięki rewitalizacji stworzą nowoczesne komplementarne, tak bardzo potrzebne, spełniające oczekiwania i ambicje mieszkańców, centrum ich gminy.



Strefy rewitalizacyjne wyznaczył: mgr Adam Dąbek

Opis **zadań inwestycyjnych** Lokalnego Programu Rewitalizacji miejscowości Baćkowice w latach 2008-2020 w poszczególnych strefach (zaznaczonych na w.w. mapie):

Strefa 1

1. Chodnik do kościoła – budowa chodnika o dł. 420mb i szer. 2mb. Wykonany na gruntach prywatnych i kościelnych, z kostki betonowej, z obramowaniem krawężnikami na podsypce piaskowej i kamiennej. Na dł. 220mb wykonany na krytym rowie odwadniającym drogę
2. Parking przy cmentarzu - remont parkingu o pow. 2 125m² na gruntach kościelnych, z kostki betonowej, z obramowaniem krawężnikami. Wykonany na podsypce piaskowej i kamiennej
3. Chodnik przy kościele - remont chodnika o pow. 240m² na gruntach kościelnych, z kamienia. Wykonany na podsypce piaskowej i kamiennej
4. Schody przed kościołem - remont schodów o pow. 42 m² wykonanych z kamienia piaskowego polegający na ponownym ułożeniu i uzupełnieniu uszkodzonych elementów. Wykonane na podsypce piaskowej i kamiennej
5. Chodnik wokół kościoła - remont chodnika o pow. 270 mb wykonany na gruntach kościelnych, z kostki granitowej, z obramowaniem krawężnikami. Wykonany na podsypce piaskowej i kamiennej
7. Remont zabytkowych części kościoła – remont ołtarza głównego wraz z XVw. figurą Matki Bożej poprzez uzupełnienie ubytków, odnowienie farb i złocień oraz odnowienie ściany stanowiącej tło do ołtarza. Uzupełnienie ubytków, odnowienie farb i złocień na ołtarzach bocznych
8. Chodnik na cmentarzu - budowa chodnika o pow. 750m² do zabytkowych figur i krzyży znajdujących się na cmentarzu parafialnym. Wykonany z kostki betonowej, z obramowaniem krawężnikami na podsypce piaskowej i kamiennej
10. Remont zabytkowego krzyża - Remont XIXw.(1839r) krzyża przydrożnego – remont polegać będzie na ponownym ustawieniu cokołu i połączeniu zniszczonych elementów krzyża oraz na usunięciu istniejących farb, uzupełnieniu ubytków i nałożeniu nowych farb

9. Remont zabytkowej kapliczki - remont XIXw. kapliczki poprzez uzupełnienie ubytków, malowanie i wykonanie zniszczonego zwieńczenia kapliczki oraz odtworzenie skradzionej figury Św. Jana Nepomucena
20. Chodnik do zabytkowej kapliczki - o pow. 1 000m² z kostki betonowej, z obramowaniem krawężnikami na podsypce piaskowej i kamiennej

Strefa 2

11. Parking przy Weterynarii - remont parkingu o pow. 1 400m². Położny na gruntach gminnych, wykonany z kostki betonowej, z obramowaniem krawężnikami na podsypce piaskowej i kamiennej.
12. Oświetlenie uliczne - remont oświetlenia ulicznego polegający na wymianie istniejących starych i nie ekologicznych opraw oświetlenia ulicznego znajdujących się na słupach stanowiących własność Zakładu Energetycznego na oświetlenie wydzielone, na słupach wolnostojących z ekonomicznymi oprawami oświetleniowymi
13. Koryto burzowe (drogowe) - budowa koryta drogowego odprowadzającego wody opadowe i gruntowe z drogi i chodników pod budynkami użyteczności publicznej
14. Parking obok Urzędu Gminy - budowa parkingu o pow. 500m². Wykonany na gruntach gminnych z kostki betonowej, z obramowaniem krawężnikami na podsypce piaskowej i kamiennej
15. Remont chodnika (obok SKR) – remont istniejącego chodnika o pow. 200m² polegający na demontażu i ponownym ułożeniu uszkodzonych odcinków
16. Budowa szaletu publicznego - budowa z cegły zadaszego szaletu z dwoma kabinami o pow. 8m²
17. Zabudowa koszy na śmieci
18. Budowa stoisk handlowych - budowa z elementów stalowych częściowo zabudowanych i zadaszonych trzech stoisk handlowych
19. Zagospodarowanie 20 arów parku (budowa chodnika i pamiątkowego obelisku) - teren stanowiący własność gminy na którym wybudowane zostaną alejki z kostki betonowej, z obramowaniem krawężnikami na podsypce piaskowej i kamiennej wraz z ławkami parkowymi i elementami architektury parkowej
21. Budowa basenu oraz zespołu boisk przy zespole szkół

22. Uzbrojenie i przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową

23. Przygotowanie infrastruktury terenów pod działalność usługową i gospodarczą

Podokresy programowania: 2008-2013 i lata następne.
Podział na projekty i zadania inwestycyjne.

Planuje się podzielić program rewitalizacji na dwa zasadnicze etapy, w czasie których będą realizowane następujące z wcześniej opisanych zadań (inwestycji):

W etapie I – 2008-2011

1. Chodnik do kościoła
2. Parking przy cmentarzu
3. Chodnik przy kościele
4. Schody przed kościołem
5. Chodnik wokół kościoła
7. Remont zabytkowych części kościoła
8. Chodnik na cmentarzu
9. Remont zabytkowej kapliczki
10. Remont zabytkowego krzyża
11. Parking przy Weterynarii
12. Oświetlenie uliczne
13. Koryto burzowe (drogowe)
14. Parking obok Urzędu Gminy
15. Remont chodnika
16. Budowa szaletu publicznego
17. Zabudowa koszy na śmieci
18. Budowa stoisk handlowych
19. Zagospodarowanie 20 arów parku (budowa chodnika i pamiątkowego obelisku)
20. Chodnik do zabytkowej kapliczki
21. Budowa basenu oraz zespołu boisk przy zespole szkół

W etapie II – 2014-2020

22. Uzbrojenie i przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową
23. Przygotowanie infrastruktury terenów pod działalność usługową i gospodarczą

Kryteria wyboru pilotażu i kolejność realizacji.

Do Programu wybrano zadania, zgodnie z opinią społeczności (znanej m.in. dzięki konsultacjom społecznym) oraz opinią władz samorządowych, najbardziej potrzebne do kompleksowej rewitalizacji wytyczonego w LPR obszaru.

Przy wyborze kolejności projektów (operacji) rewitalizacji społecznych operator Programu będzie się opierał na następujących kryteriach:

1. Gotowość dokumentacyjna
2. Uregulowane sprawy własności nieruchomości
3. Aprobata społeczna
4. Zgodność z kryteriami finansowania ze źródeł UE inwestycji w zakresie mieszkalnictwa (określonymi w następnej części)
5. Zgodność z politykami horyzontalnymi UE, zwłaszcza polityka równych szans i ochrony środowiska.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć.

Aby rzetelnie ocenić wpływ danej inwestycji na zmianę wybranego zestawu wskaźników należy porównać stan sprzed inwestycji ze stanem po inwestycji.

Ukazane w poniższych tabelach wskaźniki dla LPR miejscowości Baćkowice są przedstawione w ujęciu narastającym.

KLUCZOWE WSKAŹNIKI PRODUKTU	Jednostka miary	2009	2010	2011	2013	2020
Liczba zrewitalizowanych obszarów	szt.	0	0	2	2	2
Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	ha	0,64	0,97	1,20	1,20	2,20
Liczba bezpośrednio utworzonych nowych miejsc pracy (EPC)	szt.	0	0	0	0	0

UZUPEŁNIAJĄCE WSKAŹNIKI PRODUKTU	Jednostka miary	2009	2010	2011	2013	2020
Długość rozbudowanej sieci kanalizacji deszczowej na obszarach objętych rewitalizacją	km	0	0,13	0,13	0,13	0,13
Długość wybudowanych, wyremontowanych, przebudowanych: alejek, ścieżek, tras, szlaków turystycznych na terenie rewitalizowanym	km	0,2	0,8	1,67	1,67	1,67

KLUCZOWE WSKAŹNIKI REZULTATU	Jednostka miary	2009	2010	2011	2013	2020
Przewidywana całkowita liczba bezpośrednio utworzonych nowych miejsc pracy (EPC)	szt	0	0	1	1	5

Źródło danych i częstotliwość pomiaru
Urząd Gminy Baćkowice / po każdym etapie inwestycyjnym

VII. Planowane działania w latach 2008-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.

Harmonogram działań

Inwestycja	Program, Działanie	Termin realizacji	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Rezultaty
21. Budowa basenu oraz zespołu boisk przyszkolnych	RPO WŚ 2007-2013 Działanie 5.3.	2008-2010	Gmina Baćkowice	Powstanie bardzo potrzebnej bazy sportowej, w tym pływalni, dla mieszkańców Baćkowic
Rewitalizacja miejscowości Baćkowice	RPO WŚ 2007-2013 Działanie 6.2.	2009-2011	Gmina Baćkowice	
Strefa 1				
1. Chodnik do kościoła				Powstanie bezpiecznego i wygodnego dojścia do oraz wokół kościoła
2. Parking przy cmentarzu				Powstanie miejsc parkingowych
3. Chodnik przed kościołem				Powstanie bezpiecznego i wygodnego dojścia do oraz wokół kościoła
4. Schody przed kościołem				Powstanie bezpiecznego i wygodnego dojścia do oraz wokół kościoła
5. Chodnik wokół kościoła				Powstanie bezpiecznego i wygodnego dojścia do oraz wokół kościoła
7. Remont zabytkowych części kościoła				Uratowanie dziedzictwa kulturowego
8. Chodnik na cmentarzu				Bezpieczne i wygodne dojście do grobów. Poprawiona estetyka cmentarza
9. Remont zabytkowej kapliczki				Uratowanie dziedzictwa kulturowego
20. Chodnik do zabytkowej kapliczki				Bezpieczne i wygodne ciągi komunikacji pieszej. Lepsza dostępność dla zwiedzających obiektu zabytkowego.
Strefa 2				
10. Remont zabytkowego krzyża				Uratowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego
11. Parking przy Weterynarii				Powstanie miejsc parkingowych
12. Oświetlenie uliczne				Oświetlenie przestrzeni publicznej
13. Koryto burzowe (drogowe)				Zabezpieczenie drogi oraz przylegających posesji przed zalewaniem wodą deszczową
14. Parking obok Urzędu Gminy				Powstanie miejsc parkingowych
15. Remont chodnika				Bezpieczne i wygodne ciągi komunikacji pieszej
16. Budowa szaletu publicznego				Po przez powstanie szaletu publicznego zwiększenie czystości w miejscowości
17. Zabudowa koszy na śmieci				Po przez zabudowę koszy, zwiększenie czystości i estetyki w miejscowości
18. Budowa stoisk handlowych				Powstanie obiektów na działalność usługową
19. Zagospodarowanie 20 arów parku (budowa chodnika i pamiątkowego obelisku jako elementu małej architektury)				Powstanie bardzo potrzebnego w Baćkowicach publicznego miejsca rekreacji
Rewitalizacja miejscowości Baćkowice c.d. (Strefa 2)		2014-2020		
22. Uzbrojenie i przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową			Gmina Baćkowice	Powstanie terenów pod zabudowę mieszkaniową
23. Przygotowanie infrastruktury terenu pod działalność usługową i gospodarczą			Gmina Baćkowice	Powstanie terenów inwest., mających w perspektywie stworzyć nowe miejsca pracy

VIII. Wytyczne w zakresie mieszkalnictwa

Podstawą dla określenia zasad wydatkowania środków UE na przedsięwzięcia, dot. mieszkalnictwa jest Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. UE L 210/1 z 31.07.2006 r.). Uszczegółowieniem zapisów Rozporządzenia 1080/2006 w tym zakresie, są przepisy wykonawcze Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371/ z 27.12.2006 r.).

Inwestycje związane z mieszkalnictwem w RPO WŚ 2007-2013 mogą uzyskać wsparcie, wyłącznie jako element kompleksowego projektu rewitalizacyjnego, wpisującego się lokalny program rewitalizacji. Przedsięwzięcia takie muszą ściśle wynikać z celów prowadzonych działań rewitalizacyjnych na danym terenie. Kwalifikować mogą się jedynie wydatki ponoszone na adaptację budynków mieszkalnych wielorodzinnych, z przeznaczeniem na lokale socjalne, bądź na renowację/modernizację (nie budowę nowych) budynków stanowiących własność publiczną lub własność podmiotów o celach niezarobkowych wykorzystywanych na cele mieszkaniowe. Zgodnie z **art. 47 ust. 1 Rozporządzenia 1828/2006** inwestycje w obszarze mieszkalnictwa mogą być realizowane wyłącznie na wyznaczonych obszarach wsparcia, które spełniają co najmniej trzy z następujących kryteriów, w tym dwa kryteria spośród tych wymienionych w lit. od a) do h):

- a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- c) niekorzystne trendy demograficzne;
- d) niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji;
- e) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- f) szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska;
- g) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;

- h) wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców;
- i) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- j) niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Teren poddany rewitalizacji w Baćkowicach spełnia następujące warunki:

Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej

O niskim wskaźniku prowadzenia działalności gospodarczej świadczy fakt, że liczba miejsc pracy stworzona w podmiotach gospodarczych w sektorze prywatnym stanowi niespełna połowę zatrudnionych w gminie. Największy zakład (Kamieniołomy Świętokrzyskie) zatrudnia 70 osób. Jednocześnie w sektorze publicznym zatrudnionych jest ponad 120 osób.

Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Słaba aktywność gospodarcza jest także jednym z głównych powodów tak odczuwalnego wciąż w Baćkowicach bezrobocia, które w 2007 r. było wyższe niż w roku 2006 (szczegółowe dane w rozdziale III.2.).

Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Baćkowice nie dysponują mieszkaniem komunalnym.

Nie ma obecnie także przygotowanych, uzbrojonych terenów pod osiedla zabudowy jednorodzinnej. Jedynie inwestycje w mieszkalnictwie mają miejsce na starych prywatnych posesjach we wsiach gminy Baćkowice.

Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

M.in. w.w. bezrobocie w Baćkowicach powoduje ubóstwo i wykluczenia społeczne.

Niekorzystne trendy demograficzne;

Bezrobocie, brak mieszkań, powodują migrację z Baćkowic, a także pośrednio niski przyrost naturalny. Te czynniki powodują że utrzymuje się tu ujemny wskaźnik demograficzny (szczegółowe dane w rozdziale III.3.).

Niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji

Jest efektem oddalenia od szkół średnich różnego typu (Staszów, Opatów) oraz wyższych (Kielce, Kraków)

Niski poziom wydajności energetycznej budynków

Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń

IX. Plan finansowy realizacji rewitalizacji na lata 2008-2013 (obligatoryjnie) i na lata następne (fakultatywnie).

Inwestycja	Program, Działanie	Termin realizacji	Koszt (netto)	Źródła finansowania
21. Budowa basenu oraz zespołu boisk przyszkolnych	RPO WŚ 2007-2013 Działanie 5.3.	2008-2010	5 000 000	RPO WŚ 2007-2013 60% Środki własne gminy Baćkowice 40%
Rewitalizacja miejscowości Baćkowice	RPO WŚ 2007-2013 Działanie 6.2.	2009-2011	1 554 500	RPO WŚ 2007-2013 60% Środki własne gminy Baćkowice 40%
Strefa 1				
1. Chodnik do kościoła			126 000	
2. Parking przy cmentarzu			212 500	
3. Chodnik przed kościołem			50 000	
4. Schody przed kościołem			15 000	
5. Chodnik wokół kościoła			40 000	
7. Remont zabytkowych części kościoła			110 000	
8. Chodnik na cmentarzu			75 000	
9. Remont zabytkowej kapliczki			15 000	
20. Chodnik do zabytkowej kapliczki			120 000	
Strefa 2				
10. Remont zabytkowego krzyża			6 000	
11. Parking przy Weterynarii			210 000	
12. Oświetlenie uliczne			400 000	
13. Koryto burzowe (drogowe)			30 000	
14. Parking obok Urzędu Gminy			50 000	
15. Remont chodnika			15 000	
16. Budowa szaletu publicznego			10 000	
17. Zabudowa koszy na śmieci			5 000	
18. Budowa stoisk handlowych			5 000	
19. Zagospodarowanie 20 arów parku (budowa chodnika i pamiątkowego obelisku jako elementu małej architektury)			60 000	
Rewitalizacja miejscowości Baćkowice c.d. (Strefa 2)	2014-2020			
22. Uzbrojenie i przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową			1 000 000	Fundusze UE w okresie programowania 2014-2020 Środki własne gminy Baćkowice
23. Przygotowanie infrastruktury terenu pod działalność usługową i gospodarczą			1 000 000	Fundusze UE w okresie programowania 2014-2020 Środki własne gminy Baćkowice

X. System wdrażania

Wybór prawnej formy zarządzającego programem

System **wdrażania** Lokalnego Programu Rewitalizacji oparty będzie na strukturze rozproszonego zarządzania projektami, w oparciu o procedurę stworzoną w tym celu przez gminę.

System wdrażania posiada rozwiązania wariantowe, na wypadek odstąpienia od wykonania części zadań lub konieczności modyfikacji planu finansowego. Poszczególne warianty rezerwowe zostaną opracowane dla każdego projektu osobno przez zespół wdrażający.

Każde poszczególne zadanie posiada własny układ wskaźników bieżącego monitorowania oraz spodziewanych efektów końcowych. Zespół wdrażający wykonuje okresowe analizy zmienności, stosując odpowiednie metody statystyczne dla weryfikacji hipotez o istotności monitorowanych zmian.

Jednym z możliwych sposobów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie współpraca z sektorem publicznym oraz organizacjami pozarządowymi.

Zasadą współpracy będzie **zasada partnerstwa**. Za kontakty z sektorem publicznym i organizacjami biznesowymi w sprawach Lokalnego Programu Rewitalizacji odpowiadać będzie Komisja Monitorująca, powołana przy samorządzie gminy Baćkowice. Jej zadaniem będzie:

- ✓ Opracowanie harmonogramu zadaniowo-czasowego dla każdego, wdrażanego projektu.
- ✓ Ustalenie kwantyfikowalnych wskaźników monitoringu projektu.
- ✓ Ustalenie harmonogramu finansowania inwestycji wdrażanych.
- ✓ Przygotowanie programów rezerwowych (na wypadek: odstąpienia gminy od finansowania projektu na etapie fazy wstępnej studium wykonalności; odrzucenia wniosku o współfinansowanie przez zewnętrzne źródła finansowania; utraty zdolności do podpisania umowy z wykonawcą lub unieważnienia przetargu; odmowy refinansowania po wykonaniu zadania).
- ✓ Kwartalną ocenę postępu prac nad wdrożeniem inwestycji ujętych w programie oraz bieżące sygnalizowanie sytuacji problemowych Wójtowi Gminy.

Komisja będzie na bieżąco informować Wójta oraz zajmującego sam. stanowisko pracy ds. inwestycji o stanie zaawansowania projektu.

Wdrożenie projektu inwestycyjnego według wniosku komisji monitorującej będzie wymagać decyzji Wójta Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika.

Projekty zgłoszone do Lokalnego Programu Rewitalizacji będą wdrażane według kolejności ustalonej w harmonogramie zadań. Kolejność ta może zostać zmieniona uwarunkowaniami budżetowymi lub terminami narzucanymi przez komitety sterujące m.in. programem RPOWŚ 2007-2013, itp. Zasadą jest maksymalizacja wykorzystania dotacji.

W procesie wdrożenia każdego projektu przewiduje się udział następujących zasobów pracy:

- ❖ Wójt Gminy (zatwierdzanie i akceptacja).
- ❖ Zajmujący sam. stanowisko pracy ds. inwestycji (dokumentacja, przetargi, analizy, kosztorysy, dokumentacja przetargowa).
- ❖ Skarbnik (dopasowanie harmonogramu do budżetu, kontrasygnacja dla Wójta Gminy).
- ❖ Komisja Monitorująca (monitoring całości procesu).
- ❖ Komisja Przetargowa (wybór wykonawców).
- ❖ Wykonawca Projektu (inżynier projektujący).
- ❖ Urząd zewnętrzny (decyzje, pozwolenia).

Aktualizacja LPR

Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji miejscowości Baćkowice dokonywana będzie co najmniej raz w okresie trwania kadencji Rady Gminy. Decyzję o aktualizacji Programu podejmuje Wójt Gminy na wniosek Pełnomocnika do spraw Rewitalizacji.

Propozycje działań zgłaszanych do włączenia do Lokalnego Programu Rewitalizacji lub modyfikacja już istniejących, a mieszczących się w wyznaczonych obszarach rewitalizacji, przyczyniających się do osiągnięcia założonych celów rewitalizacji, zgłaszane są do Pełnomocnika do spraw Rewitalizacji i jako takie nie wymagają podejmowania decyzji o aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji a jedynie zastosowania procedury zgłaszania tychże propozycji czy też modyfikacji.

XI. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

System monitorowania programu rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji będzie monitorowany przez samorząd gminy Baćkowice dla własnych celów.

W celu oceny postępu realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych z zakresu rewitalizacji prowadzony będzie monitoring:

1. finansowy – w postaci raportów okresowych;
2. rzeczowy – wyrażony w wskaźnikach produktu, rezultatu i oddziaływania.

Okresowe raporty finansowe przygotowywane będą przez podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w oparciu o harmonogramy finansowe płatności dokonywanych na rzecz wykonawców.

Raporty rzeczowe będą przygotowywane pod kątem stopnia realizacji zadań inwestycyjnych określonych wskaźnikami produktu, rezultatu, oddziaływania i wynikających z warunków szczegółowych umów na realizację przedsięwzięć.

Wyżej wymienione raporty będą przedstawiane Wójtowi Gminy.

Bazowym okresem monitoringu jest rok (lub jego ostatni kwartał) poprzedzający rok, w którym rozpoczęto wdrażanie Programu.

Prowadzenie monitoringu wdrażania Programu oraz ocena należy do Wójta Gminy oraz Rady Gminy.

Sposoby oceny programu rewitalizacji.

Ocena Lokalnego Programu Rewitalizacji ma służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników oddziaływania (o których mowa w rozdziale o wskaźnikach), czyli długotrwałych efektów związanych z poszczególnymi projektami inwestycyjnymi. Powinna ona odpowiedzieć na pytanie o trafność planowanych przedsięwzięć w kontekście potrzeb, a także winna ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia. Przeprowadzenie takiej oceny jest obowiązkiem beneficjentów poszczególnych projektów.

Ocena projektów i zadań inwestycyjnych w ramach LPR, których częścią są projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej przebiegać powinna odpowiednio:

- a) przed realizacją Programu,
- b) w wyznaczonym wcześniej momencie w trakcie realizacji.
- c) po realizacji Programu.

W ramach tej oceny przewiduje się, że po zakończeniu danego projektu, przez kolejne 4 lata – w systemie dwuletnim – sporządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników oddziaływania.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Proponowane działania, określone w programie rewitalizacji, są również zgodne z zasadą partnerstwa, gdyż niektóre zadania mogą być realizowane przy wspólnym angażowaniu kapitału publicznego i prywatnego, albo też w przypadku działań społecznych – przy wspólnym wysiłku jednostek Urzędu Gminy oraz organizacji pozarządowych.

Tworzenie Lokalnego Partnerstwa na Rzecz Rewitalizacji należy do zadań Pełnomocnika Wójta Gminy do spraw Rewitalizacji.

Celem Partnerstwa jest doskonalenie podjętego procesu rewitalizacji poprzez budowanie zrozumienia dla rewitalizacji oraz współpracę w jej realizacji. Lokalni Partnerzy na rzecz Rewitalizacji uczestniczyć będą w procesie rewitalizacji poprzez spotkania, dyskusje. Opinia społeczna została zbadana poprzez badania ankietowe. Partnerstwo ma skupiać przedstawicieli dziedzin życia społeczno – ekonomicznego, istotnych dla rozwoju gminy Baćkowice, chcących w sposób aktywny przyczyniać się do realizacji rewitalizacji.

Promocja.

Główną jednostką odpowiedzialną za promocję Lokalnego Programu Rewitalizacji, za promocję poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych w programie będzie Urząd Gminy Baćkowice. Wszelkie materiały promocyjne powinny określać m.in. cele realizacji poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych w ramach programu, planowane wskaźniki osiągnięć oraz źródła finansowania tych projektów.

Promocja projektu będzie zgodna z art. 8 Rozporządzenia Komisji WE nr 1828/2006 z dnia 8.12.2006r.

Celem działań związanych z promocją Programu jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów projektów podejmowanych w ramach Programu, a także instytucji mogących stać się partnerami w realizacji niektórych przedsięwzięć inwestycyjnych. Grupami tymi są:

- bezpośredni beneficjenci większości projektów – mieszkańcy gminy,
- środowisko przedsiębiorców,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy społeczni.

W ramach promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji podejmowane powinny być w szczególności takie działania jak:

- strona internetowa UG Baćkowice,
- ulotki informacyjne,
- spotkania z partnerami gospodarczymi oraz społecznymi,
- publikacje w prasie (np. w Echu Dnia)
- informacje o inwestycjach w mediach TV (np. TVP Kielce) lub radio (np. PR Kielce)

XII. Konsultacje społeczne i współpraca partnerska w ramach programu rewitalizacji

Ze względu na budowanie zrozumienia społecznego dla rewitalizacji, zainicjowania postawy partnerskiej dla tego programu, przeprowadzono latem 2008 r. na terenie miejscowości Baćkowice **konsultacje społeczne** w postaci badania ankietowego.

Wyniki tych konsultacji wykorzystano przy wyborze kierunków działań, doborze zadań, rewitalizacyjnych.

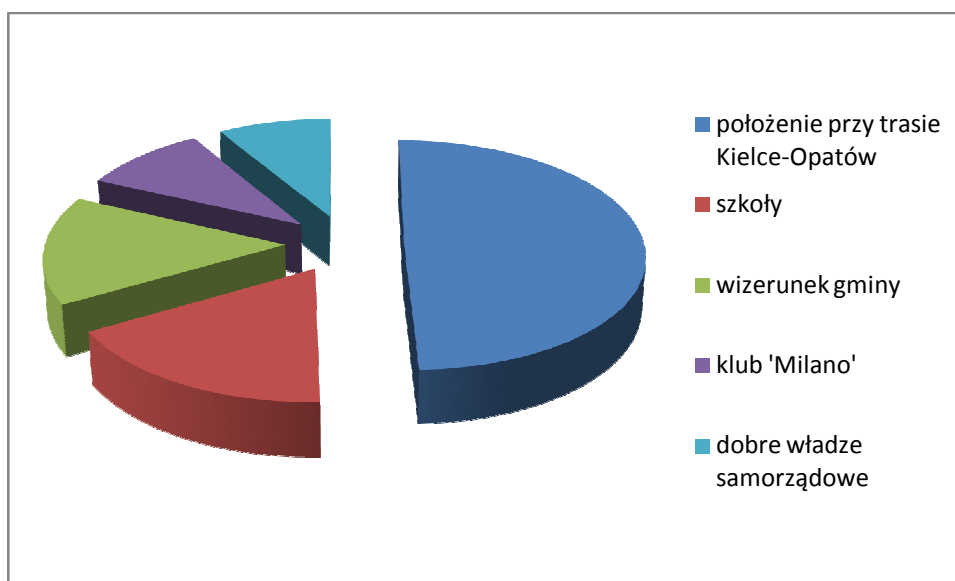
Mieszkańcy Baćkowic w badaniu ankietowym pozytywnie ocenili swoją miejscowość, dostrzegając jednak potrzeb i problemy, z którymi trzeba się zmierzyć, tak aby Baćkowice mogły się lepiej rozwijać.

W ocenie poszczególnych **czynników decydujących o rozwoju gminy o jakości życia w gminie**, najslabiej oceniono m.in. korzyści z ruchu turystycznego.

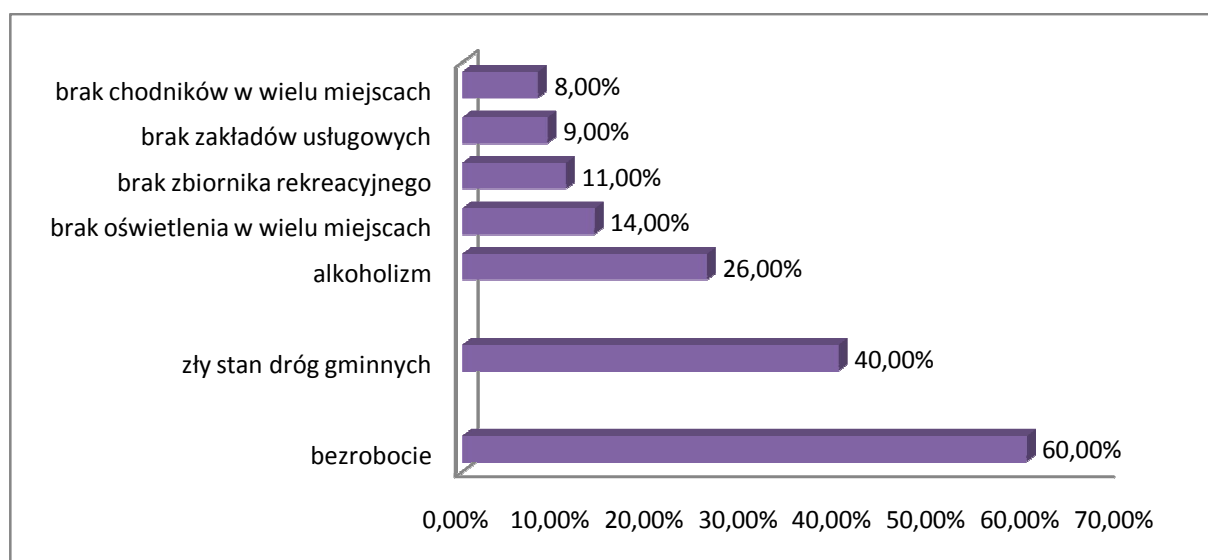
Odpowiedzi ukazuje poniższa tabela (wyniki podane w procentach zaznaczeń danej oceny)

		bardzo dobrze	dobrze	średnio	źle	bardzo źle
1	Infrastruktura (drogi, sieć wodociągowa, obiekty publiczne)	0	75	15	5	5
2	Wizerunek i promocja Baćkowic na zewnątrz	5	30	45	20	0
3	Życie kulturalne - ciekawe imprezy, festyny, możliwość spędzenia wolnego czasu	0	5	55	40	0
4	Atrakcyjność Baćkowic dla inwestorów i przedsiębiorców	0	40	35	25	0
5	Czystość, porządek, ład przestrzenny w Baćkowic	5	75	15	5	0
6	Jakość opieki zdrowotnej w Baćkowic	15	45	35	5	0
7	Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Baćkowic	5	60	30	0	5
8	Możliwość uczenia się; kształcenia; zmiany i podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców	5	10	40	40	0
9	Korzyści dla mieszkańców z ruchu turystycznego	5	15	25	50	5
10	Baza turystyczna Baćkowic (gastronomia, noclegi itd.)	0	10	10	70	10
11	Poziom pracowitości i zaradności mieszkańców Baćkowic	5	50	20	15	5

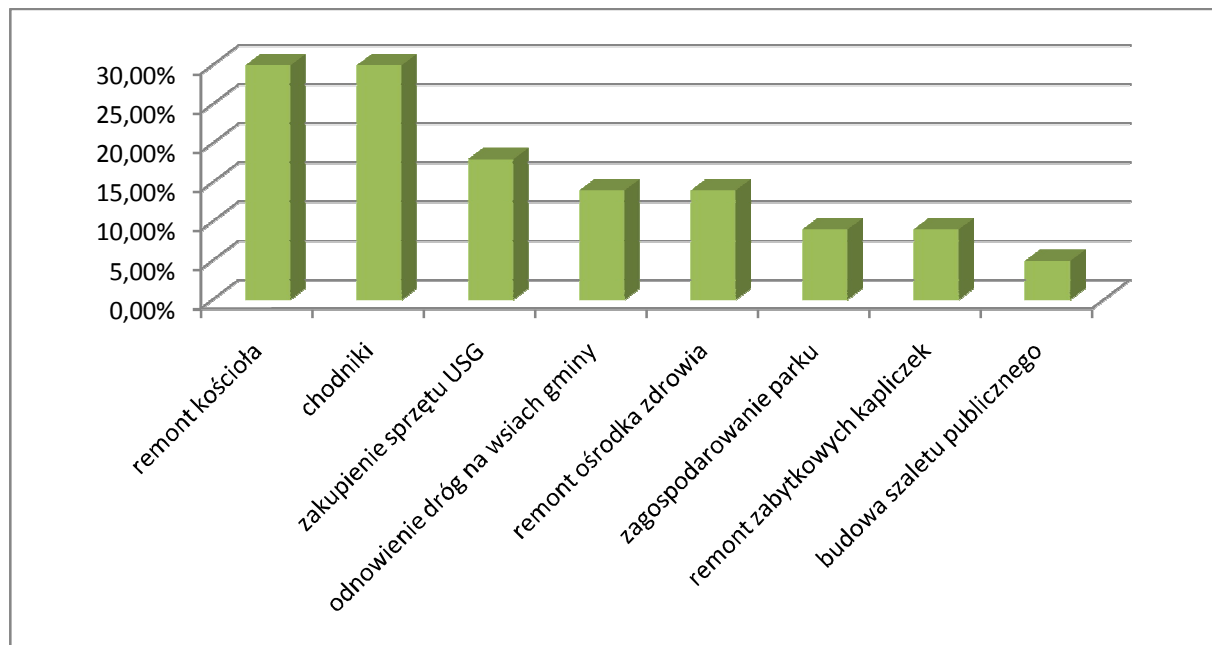
Mieszkańcy Baćkowic jako główny **atut** swej gminy wskazali w zdecydowanej większości dobrą położenie przy trasie Kielce – Opatów (będącej częścią trasy Piotrków Tryb. – Kielce – Kraśnik).



Pośród **głównych problemów** z jakimi się borykają mieszkańcy Baćkowic i które władze gminy powinny rozwiązać podano bezrobocie, a także brak zakładów usługowych, oświetlenia i chodników w wielu miejscach.



Pośród miejsc i obiektów w gminie Baćkowice, które powinny być odnowione lub odbudowane, mogąc podawać w jednej ankiecie kilka obiektów, mieszkańcy w dominującej większości wskazali remont kościoła. Pojawiła się także kwestia ośrodka zdrowia oraz zabytkowych kapliczek.



Przy precyzującym pytaniu o obiekty do remontu, odbudowy lub budowy w kontekście stworzenia warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego Baćkowic, mieszkańcy mogąc maksymalnie wskazać 5 pozycji z podanych propozycji, wyrazili opinię, że najważniejsze są kolejno w hierarchii:

- 1. Stworzenia mini centrum Baćkowic (forma placu)**
- 2. Punkty małej gastronomii**
- 3. Stworzenie ścieżki rowerowej**
4. Drogi
5. Oświetlenie uliczne
6. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna
7. Chodniki
8. Place zabaw
9. Zieleń miejska, krzewy, trawniki
10. Ławeczki, miejsca odpoczynku
11. Tablice informacyjne, oznaczenia turystyczne
12. Tablice z planem gminy

Na pytanie *Jaki jest w Pana / Pani ocenie obecny stan infrastruktury w Baćkowicach? Co należałoby tutaj zmienić i poprawić?* Mieszkańcy odpowiedzieli, że najbardziej potrzeba rozwinąć infrastrukturę drogową (drogi gminne, parkingi).

Aby zwiększyć lokalny ruch turystyczny w Baćkowicach mieszkańcy wskazują na możliwość pozyskania na ten cel (na inwestycje służące rozwojowi potencjału i infrastruktury) środków z UE.

Jako podstawę działań widzi się następujące zadania:

1. Promocja gminy.
2. Stworzenie bazy gastronomicznej i noclegowej
3. Szkolenia i wsparcie dla chętnych otwierać gospodarstwa agroturystyczne
4. Budowa zbiornika wodnego
5. Budowa aquaparku
6. Wytyczenie szlaków turystycznych

Na pytanie *Jaki jest w Pana / Pani ocenie obecny stan miejsc odpoczynku w Baćkowicach?* Mieszkańcy w zdecydowanej większości uznali, że nie ma wystarczającej liczby miejsc do wypoczynku i rekreacji w Baćkowicach.